

Att använda geografisk information vid väderkriser för att bistå sårbara grupper i ett förändrat klimat

Ett samarbete mellan FOI (Climatools), Folkhälsoinstitutet, Lantmäteriet och Länsstyrelsen i Kronobergs län

Varför klimatanpassning?

Även om våra utsläpp av växthusgaser upphör idag förändras klimatet

Dagens utsläppstrend ger upp till 10 grader varmare vintertid 2100 i Sverige

Varmare, regnigare, ...mer extremer

Anpassningsarbete innebär att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter

Klimatförändringens hälsokonsekvenser för sårbara grupper

- ❖ Värmeböljor - äldre, kvinnor, hjärt-och lungsjuka, de med cirkulationsrubbingar...
- ❖ Ökad ozonhalt i södra Sverige-astmatiker
- ❖ Nya arter av lövträd- allergiker
- ❖ Infektionssjukdomar: borrelia, badsårsfeber, sandmygga, TBE, campylobacter, VTEC-gamla, sjuka, HIV smittade
- ❖ Ras, skred, storm- äldre, funktionsnedsatta, sjuka

Anpassning på lokal nivå i Sverige

- Hitta inte på några nya processer!
- Verktyg skall passa in i planarbetet, RSA, MKB, HKB....
- Gör verktyg med olika svårighetsgrad
- Lär av det som redan hänt

Socio-ekonomiska scenarier, checklista för målkonflikter, kostnads-nyttoanalys, beräkningsverktyg för hälsokonsekvenser, GIS vid kris, LCLIP

www.climatools.se

Lagstadgat arbete med risk-och sårbarhetsanalyser, robusthetsanalyser och skydd mot olyckor

- SFS 2006:544 Kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.
- Syfte: minska sårbarheten + öka förmågan att hantera kriser
- Sammanställa och värdera extraordinära händelser i en RSA.
- Typhändelser - lägesbild

Kommunernas arbete med GI vid väderkriser

- ❖ Krishantering och RSA- 50 % (ULI,2008)
- ❖ Västerås, Botkyrka, Stockholm, Malmö, Gävle, Lund, Kristianstad
- ❖ Data för att studera sårbara befolkningsgrupper finns redan idag. Sekretessproblem. Äldre, barn, socialbidrag, annan språktillhörighet

Exempel: förorenat dricksvatten i Västerås 2007

Avloppsledning går av - tryckfall -dricksvattenledningar kontaminerade.

Information om:

- De som har egen brunn
- Fastighetsområden som berörs av ledningsnäten
- Var det fanns trasiga ledningar
- Fastigheter med djur
- Förskolor och skolor

Potentiella databaser-metadata

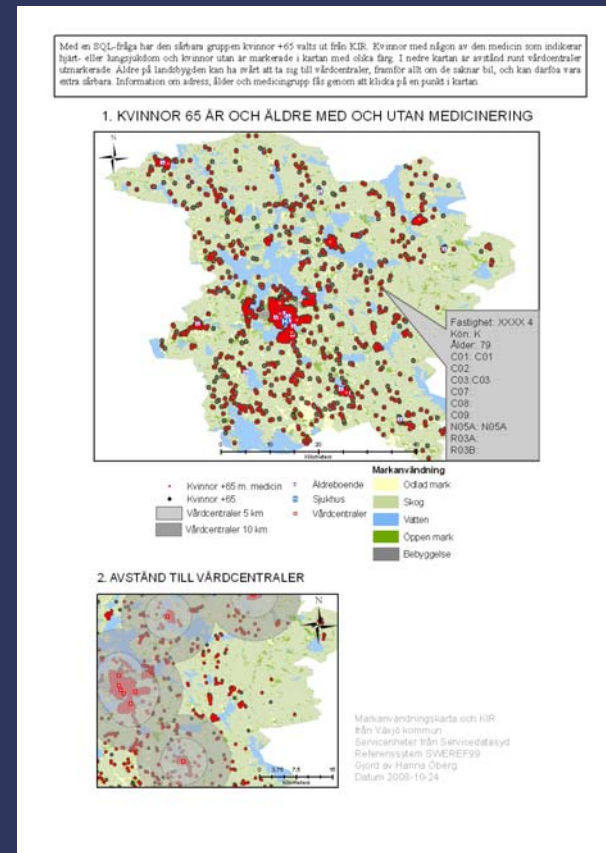
31 databaser från 15 värdar

- Geografisk täckning
- Referenssystem
- Lägesnogrannhet
- Format
- Innehåll
- Uppdatering
- Klassningsriktighet
- Spridningssätt
- Kostnad
- Leveranstid
- Kontaktuppgifter

Exempel på användning: prototyp

- Värmebölja i Växsjö:
Läkemedelsregister,
KIR, Konsumentverkets
service databas, antal
skyddsrum och dess
belägenhet (MSB)

Slutsatser

- GIS värdefullt verktyg vid anpassning – sårbara grupper - extrema väderhändelser
- Många kommuner har redan data som kan användas i ett GIS verktyg
- Hos databasvärdarna råder delvis förvirring om ansvaret. Formatet också ett problem.
- Inhämtning av data måste ske redan i planeringsarbetet